

NATO'ya kölelik anayasası

Bölgemizin güvenliği, ağır bunalmış içinde: Orta ve Yakındoğu'da savaş ocakları yanıyor. Körükleyen ABD emperyalizmi, Pentagon... İsrail Lübnan'a, Filistin halkına karşı canavarlıklarını sürdürüyor. Saldırının ardında yine Pentagon.. Reagan'lar, Weinberger'ler tarihin çarkını geri çevirmeye, bölgede kaybettikleri "evin efendisi" konumunu yeniden kazanmaya çalışıyorlar...

Yurdun güvenliği, ulusal çıkarlar tehlikede. ABD, saldırı politikasına Türkiye'yi araç etmek istiyor. Onu, komşu ülkelere karşı saldırı üssü yapmak istiyor. Bu politika Türkiye'yi bölgede ve dünyada ABD ve İsrail ile başbaşa, yalnızlığa iter.

Bu dayatmaları cuntanın politikası kolaylaştırdı: Kardeş İslam ülkelerine saldırı için kurulum Amerikan "Çevik Kuvvetleri"ne topraklarımızda üsser hazırlandı. Amerika'nın isteği ile, İsrail'e diplomatik ilişki sürdürüldü. Sözde "terörist arama" bahanesiyle, MİT ajanları, baş terörist İsrail'in emrine, ıssal altındaki topraklara gönderildi.

Cuntanın "anayasa"sı güvenliğimizin, bölge barışının içinde bulunduğu ciddi tehlikeleri daha da artırıyor. O, Amerika'ya bağımlı, millitartist bir polis devletinin anayasasıdır. O, bir yandan Cumhurbaşkanına, bir yandan da NATO'cu Amerikan generalerine, kend başına, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bile danışmadan orduyu savaşta sürme hakkını tanıyor. O, Ulusal Kurtuluş Savaşımızın kutsal kalıtı "Ulusal egemenliği", "Uluslararası örgütlere üyelik anlaşmaları" ile, yani NATO ile sınırlıyor.

Su ağır, bunalımlı ortamda ulusal çıkarları, ulusal güvenliği ABD'nin çıkarılarında üstün tutan her yurttaşın sorumluluğu var: Amerika'nın, serüvençilik arabasına Türkiye'yi koymasına boyun mu eğeceğiz?.. Ulusal egemenliğin onursuzca NATO'nun ayakları önüne serilmesine razı mı olacağız?.. Amerikan generaline, Türk ordusunu kardeş Arap halklarının üstüne sürme yetkisi verilmesi karşısında seyirci mi kalacağız?..

NATO'ya kölelik anayasasına elbirliğiyle "Hayır" demeliyiz, diyeceğiz!..

Cuntasız cuntaya yönetimi anayasasına hayır!

- ☐ 80 bin tutuklu, 3 bin idam istemi ile yargılanan, 100 binlerce işten atılmakla tehdit edilen işçiyi kurtarmak için Cunta anayasasına Hayır!..
- ☐ Genel demokratik haklar için, 12 Eylülcü anayasaya Hayır!..
- ☐ Can güvenliği, yaşama hakkı için, terörist anayasaya Hayır!..
- ☐ 24 Ocak anayasasına, NATO'cu anayasaya Hayır!..
- ☐ Özgürlük, demokrasi, barış için halkın genliği için, cuntanın anayasasına Hayır!..
- ☐ Toprak reformu için, toprak ağalarının anayasasına Hayır!..
- ☐ Ulusal baskıya karşı, şoven anayasaya Hayır!..
- ☐ 'Çevik Kuvvetler'in ülkemize yerleştirilmesini için cuntanın anayasasına Hayır!

"Anayasa Komisyonu da dahil, hiç kimsenin Türk ulusuna böyle hakaret etmeye hakkı yoktur". (Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Ahmet Abakay)- "Türk halkı, 20. yüzyılın son çeyreğinde böyle bir anayasaya mahkum edilecek kadar geri ve çağdışı bir halk değildir". (Siyasal Bilgiler Fakültesi Anayasa Profesörü Mümtaz Soysal)- Bunlar, açıklanan anayasa taslağına karşı yükselen tepkilerden yalnızca iki örnek. Anayasa Komisyonu çalışmalarının yayınına cunta niçin yasakladı, ortaya çıkıyor. Kendi Danışma Meclisinde bile muhalif sesler yükseliyor. DİSK'in yanı sıra Türk-İş ve MSP yanısır Halk İş de salt holdingleerin isteklerini yanıtlan bu taslağı sert biçimde eleştiriyorlar. Yüksek yargı organları, barolar, üniversite çevreleri, teknik elemanların örgütleri, pek çok gazeteçi, yazar, sanatçı, aydın demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinin çiğnenmesine karşı seslerini yükseltiyorlar.

Bunlar hangi ortamda oluyor? Onbinlerce demokratın zindanlara atıldığı, binlerce için idam istendiği bir ortamda...

Nasıl bir Anayasa?

Bu anayasa göre, gerçekte, 12 Eylül düzeni üstü örtülü olarak sürecek. Cumhurbaşkanını ve hükümet meclisi dağıtabiliyorlar. Sınırları belli olmayan gerekçelerle, "olağanüstü hal" ya da "sıkıyönetim" ilan edebiliyorlar. Yani 12 Eylül benzeri bir askerî rejim getiriyorlar. Ve ülkeyi kararnamelerle yönetiyorlar. Hatta Cumhurbaşkanını başbakanı görevinden atabiliyor!.. Cumhurbaşkanlığına Evren'i getirme planları da bilini-

yor. Olmadı başka bir general bulur. Demek cunta erkini sürdürecektir. Bu anayasa, cuntasız bir cunta yönetiminin anayasasıdır...

Bunlar sözlümona "olağanüstü" yetkiler. Ama "olağan" dedikleri koşullarda da düşünce, söz, örgütlenme, basın, gösteri özgürlükleri ayaklar altına alınıyor. Anayasa tüm katmanlara, halkın enizi çoğunluğuna politikayı yasaklıyor. Özellikle sendikaların ve demokratik örgütlerin, aralarında ve partilerle her türlü yardımlaşması, dayanışması yasak... (Gerçeklik nasıl da korkuyor halkın birliğinden! Eylem birliği politikasının doğruluğunun kanıtı bu...)

TKP yaşadı, faşist 141..142. maddeler şimdiki anayasaya da giriyor. Sonra, dünyada eşli görülmemiş bir madde daha: "koluk kuvvetlerine adam öldürme hakkı"! Bu da anayasal hak! Bu anayasa, polis devletinin anayasasıdır... Kan dökmenin, terörün yaşamasına anayasasıdır...

Bu anayasaya evet diyenler kimlerdir? Örneğin, ABD Reagan yönetimi: "Bu anayasasını, Türkiye'ye askerî yardım (!) kolaylaştırdığını" söylüyorlar. Sonra işbirlikçi tekelilerin, holdingleerin sözcüleri: Onlar da cunta anayasasını destekliyorlar. ABD yönetiminin anayasayı alkışlamasına şaşmamak gerek: Bu anayasa "egemenlik milletindir ama, milletlerarası kuruluşlara üyeliğin hükümleri saklıdır" diye, ulusal egemenliği NATO'lara, IMF'lere bağımlı kılıyor. Holdingleerin anayasayı alkışlamasına şaşmamak gerek: Bu anayasa, grev, toplu sözleşme sendikalaşma hakkını fiilen kullanılamaz hale getirip, lokavt denilen insanlık suçunu yasal-

PARTİ YAŞAMI

Artan olanaklar

Ahmet AKYÜZ

Açıklanan anayasa taslağına karşı dört bir yandan yükselen tepkiler, cuntanın buğün ne denil yalıtıldığını gösteriyor. Onu daha da köseye sıkıştırmak ve referandumda ona sert bir darbe indirmek, bu olanaktıdır. Ama, cunta da referandum öncesinde, buna olanak verecek bir ortamın oluşmasını engellemek için, elinden geleni ardına koymayacaktır. Ne ki o, artık, ne kadar azgınlaşırsa azgınlaşsın, savunmadadır. Saldırısı CHP'ne kadar uzanabilmişti. Ama anayasasına karşı çıkanlar çok daha genişler. Üstelik bu anayasa kimi yanlarıyla sivil gerillikle cunta arasına da bir kama olmuştur. Onun için demokratik güçlerini saldırıya geçirebilmek, cuntayı adım adım gerletmek, yığınların referandumda cuntanın anayasasına özgürce hayır diyebileceği bir ortam yaratmak bir düs değildir.

Cunta anayasasına istediği kadar komünist partisi yasaktır diye yazsın, istediği kadar polisi peşimeze salınsın, buğün önümüzde yeni olanaklar açılıyor. Partimizin öngörülleri doğrulanıyor. Cuntanın anayasasına karşı geniş bir tenki oluşması, cuntanın anayasasını tartışılmasını önlememesi ve referandumda doğru giderek yığınların tüm dikkatini anayasa konusunda daha da odaklayacak olması, cuntanın bir referandum yapmak zorunda olması, tüm bunlar bize, görüşlerimizi yaymada, yığınlarla bağlarımızı daha da güçlendirmede, demokrasî güçlerinin eylem birliği için somut adımlar atmada birçok olanak sağlıyor.

Bu olanakları vargüçümüzü kullanacağız yoldaşlar. Son Plenum'un önmümüzü koyduğu görevi, parti çalışmalarını çokyanlı canlandırmaya görevini, böylece daha etkin yerlene getireceğiz.

Başlıca sorunumuz nedir? Bu, savaşımların derin gizlilik koşullarında bir milim bile azalmayacak olan, azalmaması gereken konspiratif niteliği ile anayasa konusunda en geniş yığınlarla ulaşmanın hem zorunlu olması arasındaki çelişkidir. Ama bu çözülmeye bir sorun değildir! Anahtar, illegal çalışma ile legal olanaklardan yararlanmaya ustaca birleştirmedir. Legal olanaklar az değildir. Savaşırırsanız yerin daha da çoğalacaktır. Cunta anayasasına karşı oluşan hareket, elverişli bir ortam yaratmış bile. Sorun bu ortamdaki yararlanabilmekte, silyasal polise açık vermede doğru görüşlerimizin ajitasyonunu ve propagandasını yapabilmekte, hareketi daha da genişletip derinleştirerek bir çizgi izleyebilmekte. Cunta ya bu hareket karşısında gerileyecek, ya da kendi anayasasına karşı propagandaya yapılmasını "yasaklayacak", referandum-

dan süngü zoru ile, hile ile "evet" sonucunu çıkarttırmayı deneyecek. Böylece daha da yalıtılacak! Onun açmazı, bizim çözmemiz gereken çelişkidendir çok çok daha derin!

Onun için olanaklı olduğu kadar legal araçlardan yararlanmanın yollarını arayacağız. Evlerden, kahvelerden, tezgah başlarından, okullara, devlet dairelerine, otobüslerden, köy kahvelerine kadar anayasa konusunun konuşulduğu her yerde olacağız. Biz de konuşacağız. Halk gibi, onun kavramlarıyla! Minibus şöförüyle başka, maç seyircisiyle başka, köylüyle daha başka. Herkes anayasa savaşımındaki görüşlerimizi anlatmanın yolunu bulacağız. Onları bu amaçla örgütlenmeye, birleşmeye çağıracağız. Proleter devrimciyiz. Ağır başlı aile babası ya da her konuşmasında savunduğu doktrinini tüm yanlarını anlatmak zorunda olduğuna inanmış bir pedagoğ değil! TKP'nin tüm görüşlerini legal olarak eksiksiz anlatmıyoruz. "TKP'nin propagandasını yapmıyoruz" diye düşünmeyeceğiz.

Eksik kalanı tamamlamak partinin illegal basınının görevi. Onsuz olmaz. Atılım'ın yanısıra, bildirilerimiz, yerel basılı ajitasyon araçlarımız, pullarımız, afişlerimiz ne güne duruyor? İlegal ve legal savaşım, illegal ve legal ajitasyon-propaganda. Ustalık, ikisini birlikte, uyum içinde ve birbirine karıştırmadan yürütmekte!

Ne anlatacağız? Yalnız merkezi ajitasyon araçlarımızın söylediklerini yinalemeye yetinmeyeceğiz. Her parti örgütü şimdiki yerel ajitasyonu daha da güçlendirmeli, merkezi ajitasyonu yerel özelliklerle ete kemiğe büründürmelidir. Çevresindeki insanlara bakmalı, onların varolan bilinç düzeylerini ve sorunlarını veri almalıdır. Cunta öyle bir anayasa hazırlattı ki, bunun halk ve demokrasî düşmanı yüzünü, politikaya ya da bu bu ölçüde ilgi duyan her emekçyle, her aydına kavratılabilmek, onları dinlemeyi ve onlarla konuşmayı bilen bir komünist için hiç de zor değil. Konuştuğumuz, hitap ettiğimiz kişi ya da kişilerin can alıcı sorunları nedir? Cuntanın anayasasında o sorunun istenilen biçimde çözümlenmesi engelleyecek bir madde mutlaka var! Onun özü bu, halkın sorunlarının çözümünün engellenmesi! Parti radyosu cuntanın anayasasını madde madde paçavraya çeviriyor. Bize ver, kanıt, fikir sağlıyor. Cuntanın, sivil gerilliliğin demagojilerini, bunların yığına yansıtsı biçimini görüp, onu da deşire etmeliyiz.

Biz komünistler geleceğe iyimserlikle bakıyoruz. Cuntanın anayasasını

► Arkası 6. sayfa

KARDEŞ PARTİLERİN DENEYİMLERİNDEN

Sendikal birlik ve haklar için...

Bolivya'da: Askersel cuntanın sendikaları güdümlü örgütler durumuna getirme çabaları da, Troçkiist ve Mao'cu grupların sendikal hareketi dar ve gizli örgütlere hapsedme girişimleri de bosa çıkarıldı. Komünistlerin ve diğer sol güçlerin aktif katkısıyla bağımsız işyeri sendika komiteleri örgütlendi. Önce maden ocaklarında kurulan bu komiteler tüm yasaklara karşın işçilerle toplantılar yaparak, birbirleriyle ilişkiye geçerek, aşağıdan yukarıya sendika yöneticilerini belirlediler. Komiteler etrafında birleşen işçiler grevlere başladılar. Öyle ki, hükümet işçilerinin seçtiği yöneticileri tanımak, onlarla görüşme masasına oturmak zorunda kaldı. Bu hareket diğer bölgelere ve işkollarına da yayıldı. Örgütlü işçiler grevler, açık grevleri ve diğer yığınsal gösterileri yalnız yakıcı ekonomik istemlerini değil, eski sendika federasyonları ve konfederasyonlarına ve yöneticilerine bağlılıklarını da dile getirdiler. Sendikal ve politik haklarının tanınmasını istediler. Tüm baskı ve zorbalığa karşın işçiler geri adım atmayınca, Aralık 1981'de cunta geri adım attı. İşyeri sendikal komitelerini, onlardan oluşan sendikal örgüt ağını tanımak zorunda kaldı. Sendikaların bu komiteler temelinde yeniden örgütlenmesine boyun eğdi.

Paraguay'da: Gerici Stroessner rejimi altında, pek çok işyerinde birleşik eylem komiteleri kuruldu. Onların öncülüğünde işçiler çeşitli işyerlerinde grevlere çıktılar, kimi kazanımlar elde ettiler. Giderek yaygınlaşan bu komiteler aracılığıyla diktatörlüğün ve polislin güdümündeki Paraguay İşçi Konfederasyonunda sendikal birlik ve direniş aşağıdan yukarıya güçlendi. Öyle ki, 9 İskolu sendikası, Konfederasyonu yönetimini, hayat pahalılığını protesto ve buna karşı alınacak önlemleri görüşmek için Konfederasyonu Konseyini toplamaya zorlamaya başladı.

Bolivya'da ve Paraguay'da işçilerin başlattığı komitelerde örgütlenme ve eylemler, köyüller, öğrenciler ve diğer kesimler arasında da yaygınlaşıyor. Bu komitelerin, işçi, eli düzeyindeki ilişkileri, aralarındaki dayanışma ve eşgüdüm, gerici diktatörlüğe karşı geniş bir cephenin aşağıdan sağlamca örülmesini sağlıyor. Yukarıdaki birliğe katkıda bulunuyor.

Tutuklularla dayanışmayı örgütleyin

Filistin halkıyla dayanışmaya!

Beş haftadır İsrail askerleri Lübnan'da yakıyor, yıkıyor, kan döktüyor. Filistin halkına karşı soykırım uyguluyor. İsrail, 30 bin insan öldürdü, 10 bin insan kayıptı. Bir milyona yakın insan, evsiz baraksız bırakıldı.

Bu saldırının arkasında ABD'nin bulunduğunu artık bütün dünya görüyor. Bu işbirliğinin dünya kamuoyu mankum ediyor. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda saldırı kınanırken, 127 ulus karşısında ABD ve İsrail yalnız kaldılar.

Kanlı saldırının amacı, FKÖ'nü yok etmek ve Lübnan'da ABD emperyalizminin ve İsrail siyonizminin çıkarlarına uygun bir rejimi işbaşına getirmektir. Yakında ABD'nin askersel-politik bir köprübaşını oluşturmak ve petrol kaynakları üzerinde denetimini kurmaktır.

Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler, ABD-İsrail işbirliğinin bu barbarlığı karşısında, Lübnan'ı, Filistin halkının haklı davasını tüm gücüyle destekliyorlar. ABD'nin Lübnan'a asker çıkarma planlarına karşı SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.L. Brejnev'in Reagan'a uyarısı, bu güçlü desteğin kanıtıdır. Türkiye Komünist Partisi, Arap ülkelerindeki öteki kardeş partilerle de birlikte, Sovyetler Birliği'nin bu destek ve yardımına büyük bir değer biçiyor. Türkiye Komünist Partisi, Sovyetler Birliği'nin önerdiği, FKÖ de içinde olmak üzere, tüm ilgili tarafların katıldığı uluslararası bir Yakındağuş konferansının bugün daha da güncel ve yakıcı olduğunu görüyor, İsrail işgalcilerinin Lübnan'dan kopsuz ve dertal çekilmesini istiyor.

Amerikan emperyalizmi, Yakındağuş'daki serüvenlerine Türkiye'yi de çekmek için her yola başvuruyor. ABD'nin Lübnan'a yerleştirmek istediği işgal kuvvetleri arasına Türk ordusunu da katma planları, bu yolda General Evren'e Reagan'ın resmen başvurusu Türk basınına da yansdı. Halkımız, ABD'nin bu önerisinin

kamuoyu önünde resmen ve açıkça reddedilmesini istiyor.

Cunta bir yandan İsrail saldırısına karşı olduğundan sözederken, öte yandan, ABD'nin İslam ülkelerine, komşu devletlere saldırı için kurduğu "Çevik Kuvvetler"e kapıları açıyor, üs veriyor. İsrail ile diplomatik ilişkileri kesmiyor. Cunta sansürü altındaki basında, Amerikan mandacılığının ve siyonizmin sözcüleri, cirit atıyor. "Uluslararası terörizm ile savaş" demagojisiyle, "FKÖ kamplarında Türkiye'li teröristler bulunduğunu" yalanıyla İsrail'in korsanlığını, baş

terörist Beğin ve Saron'un cinayetlerini gizlemeye, Filistin halkının yasal temsilcisi FKÖ'nü karalamaya cabalıyor. Filistin halkının haklı davasıyla dayanışma içinde olan demokratik kuruluşların temsilcilerinin çoğunluğu, cuntanın zindanlarında çürütülüyor. Halkının ezici çoğunluğu Müslüman olan Türkiye, kardeş Filistin halkına karşı uygulanan bu barbarca soykırım karşısında sessiz kalmaz.

Türkiye Komünist Partisi, halkımızı, tüm ilerlicileri, demokratları, bağımsızlıktan yana tüm yurtseverleri, Atatürkçüleri, dindarları Filistin halkıyla dayanışmaya, cuntanın tüm baskılarına karşın olanaklı her yolla bu yönde eyleme çağırıyor.

14 Temmuz 1982

TKP MK

YAŞAYAN SOSYALİZM Dinlenme hakkı

Her işçinin, her emekçinin çalışmalarını sürdürübilmesi için dinlenmesi, iş gücünü tazelemesi gerekir. Ama bu değişik sistemlerde değil olur. Bugün Afrika, Asya ve Latin Amerika'daki gelişmekte olan ülkelere de nüfusun yüzde 40'ı en likel günlük gereksinimlerini bile karşılayamıyor. Gelişmiş kapitalist ülkelerde emekçiler verdikleri savaşın sonucunda belirli sosyal kazanımlar elde etmişlerdir. Ama emekçiler ancak sosyalist toplum koşullarında gerçekten dinlenme hakkına sahip olurlar. Sosyalist ülkelerde tüm vatandaşların dinlenme hakkı yasalarla güvence altına alınmıştır. Örneğin, SSCB'de emekçiler 22 çalışma günü dinlenebilir.

Kapitalist ülkelerde devlet dinlenme hakkının fiilen güvence altına almıyor. Hatta ABD'de yıllık iznine ilgili tek bir yasa bile yoktur. Amerikan emekçileri sendika üyesi iseler ve sendikaların patronla imzaladığı toplu sözleşmede bir madde yer alıyorsa iznine çıkabiliyorlar. Bugün ABD işçilerinin ancak dörtte biri böyle bir hakka sahip.

Sosyalist ülkelerde devlet emekçilere dinlenme olanakları da sağlıyor. Yapılan masrafların önemli kısmını devlet karşılıyor. Örneğin Çekoslovakya'da bir dinlenme evinde dinlenen emekçi bunun için maaşının yalnızca yüzde 10'unu veriyor. Bu gerçek masrafların yüzde 25'idir. Geri kalan yüzde 75'ini devlet karşılıyor. Tüm sosyalist ülkelerde emekçilere aileleriyle birlikte dinlenme olanakları sağlanıyor. Ortalama maaşın 172,5 ruble olduğu SSCB'de 4 kişiden oluşan bir aile dinlenme evinde 12 günlük dinlenme için yalnızca 45 ruble ödüyor.

Kapitalist ülkelerde her emekçi kendi başının çaresine bakmak zorundadır. Kurulan izin yerleri vurgun vurma alanıdır.

Sosyalist ülkelerde dinlenme işini sendikalar örgütüyor. Örneğin SSCB'de sendikaların emrinde 940 dinlenme yeri, 2200'ün üstünde koruyucu sağlık tesisi, 22 kültür evi var. Sendikalara bağlı 33 büyük spor kulübü çalışıyor. Her yıl 50 milyon Sovyet vatandaşları ailesiyle birlikte örgütlü biçimde dinleniyor.

Sosyalist ülkelerde devlet emekçilerin bosomealarının değerlendirilme, kültürel gereksinimlerini karşılama yönünde de büyük masraflar yapıyor. Örneğin kültürel gereksinimler için ABD'de kişi başına 18 dolar ayrılırken SSCB'de 140 dolar ayrılıyor.

Silahlı yeni sömürgecilik

Şişik YENİCE

"Ekonomik yardımı iş yürümez" dedi, Reagan'ın dansmanlarından R.Fontain, Haig'e göre ABD "kaynak savaşına dönemine" girmiştir. Ülkemize gelip "Sovyet tehlikesi" ve "Çevik Kuvvetler" in yararı üzerine "bilinc" veren George Town Üniversitesi Stratejik ve Uluslararası Araştırmalar Merkezi Başkanı, Ray Cline, "ABD için en umut verici yol" diyor, "Çüncü dünya" ülkelerine cezalandırma ve gözdağı için, Hint Okyanusuna güçlü bir donanma ile Doğu Afrika ve Basra Körfezine indirme olanağı verecek olan "Çevik Kuvvetler"dir. Aynı merkezden G.Kemp, İsrail'in 1967'de işgal ettiği topraklardan çekilmesini açıkça karşıyor. Buralardaki İsrail varlığının, ABD için "değeri giderek artan" bir yatırım olduğunu söylüyorlar. Bugün yazılarının çoğunu Beyaz Saray'da önemli görevlerde bulunan, Hoover

Enstitüsünün 1980'de hazırlanan bir raporuna göre, ABD "Arap ülkelerini petrol fiyatları konusunda sıkıştırmaya başlamalıdır". Le Monde Diplomatique (Nisan 1981) ise "eğer bugünkü eğilim sürerse ABD, Orta Amerika'da, Kuzey Afrika'da, Arap Yarımadasında ve yeniden Güneydoğu Asya'da, yeni askersel girişimlerde bulunabilir" diyor.

Bunlar sadece birer görüş mü? Bir de olanalara bakalım: Hint Okyanusunda kol gezene ABD 7. Filosu... 6. Filonun Libya'ya cezalandırma seferi... Karalibler'de ardi arkası kesilmeyen gözdağı manevraları... Sina'ya "Barış gücü" adıyla yereşen ABD "Çevik Kuvvetleri"... ABD desteğinde, İngiltere'nin Arjantin'in yanında tüm Latin Amerika ülkelerine karşı düzenlediği nükleer silahlı ve kanlı Falkland gözdağı seferi... ABD'nin Afrika'da ırkçı Güney Afrika rejimine düzenlettiği kanlı seferler... ABD'nin Angola'ya karşı Unita, Kamboçya'ya karşı "Kızıl Kmerler" adlı bölücü cerezeler düzenlettiği saldırılar. İsrail Siyonistleriyle ortaklaşa bölgemizdeki başlatılmış ülkelere, ▶ Arkası 7. sayfa

LENİN KÖŞESİ

Anayasa savaşı ve Bolşevik deneyimi

1905 devrimci çıkışı sonrası, Çarlığın anayasal monarşiye dönüşmesinin nedenini ve yeni anayasanın içeriğini Lenin şöyle açıklıyor: "1905'deki devrimci savaşım özellikle, kimin ilk tüm-Rusya temsilî kurumlarını ve nasıl oluşturacağı konusu üzerinde keskinleşmişti. Aralık yenilgisi, sorunu, eski monarşiden yana çözdü; ve bu durumda anayasa Kara-Yüzler (gerici feodaller, Ç.N.) ve Ekimbristlerinkinden (Gerici burjuvazi, Ç.N.) başka bir şey olamazdı. (Lenin, tüm yapıtlar, İng. c.15, s.337). Lenin, egemen güçleri, anayasal kılıfı giymeye zorlayan yığınların nesnel bir gereksinimini yansıtan devrimci çıkışlarından duyulan korku, bu çıkışları bastırarak, önemek istemi olduğunu belirtiyor.

"Anayasa 'emekçi halk' için anayasasızlığa göre daha çok 'özgürlük', daha iyi yaşam koşulları mı demektir?" diye soran Lenin, "Hayır, ancak ilkel demokratlar böyle düşünüyor" diye yanıtıyor. "Anayasanın özü, genel olarak devletin temel yasaları olarak temsilî kurumların seçimlerini ve yetkilerini belirleyen yasalar vb. olarak sınıf savaşımında güçlerin gerçek ilişkisini ifade eder. Bir anayasa, eğer yasa ile gerçeklik birbirinden kopuksa sahtedir, üstüste düştükleri zaman ise sahte değildir" (agy. s.336). O, böylece her türlü anayasayı, anayasasızlığa karşı ilerici bir adım sayan sağ görüşlere de, gerici anayasaları sahte sayıp bu alanda savaşımı küçümseyen, böylece gerçekte egemen güçlerin gerici amaçlarını ve özünü gizlemeye hizmet eden "sol" görüşlere de yanıt veriyor. Oysa, "Otokrasi sözde anayasal kurumlara örtünülüyor, ama aynı zamanda onun sınıf özü hiçbir zaman olmadığı kadar açığa çıkıyor" (agy., s.350).

Lenin, egemen güçlerin dayattığı anayasaların geniş yığınların politik bilinçlenmesi için elverişli koşullar yaratmasına, bundan yararlanarak gerektirildiğine değiniyor: "Politikada deneyimsiz milyonlarca insanın kafasında otokrasi şimdiki kadar, genel olarak halk temsilini karşıtıydı, şimdiki savaşımın amacı daralıyor ve görevini daha somutça devlette erki ele almak için savaşım olarak tanımlıyor. Ki, bu, temsilin kendisinin karakterlerini ve anlamını belirliyor" (agy., s.350). Savaşımın devrimci amacının daha da belirginleştiği, savaşım alanının ve ona katılanların genişlediği yeni bir döneme girildiğini vurguluyor Lenin, anayasa savaşımı, "sınıf savaşımının yeni bir alanı, yeni bir biçimi"dir diyerek (agy., s.337).

Bir insanlık suçu:

Türkiye Barış Komitesi davası

Cuntacı Orgeneral Nurettin Erşin'in özel buyruğu ile açıldığı bilinen Türkiye Barış Komitesi davası İstanbul'da sürüyor.

Kimler yargılanıyor? Tanınmış bilim adamları, sanatçılar, yüzbinlerce üyesi bulunan yığın örgütlerinin temsilcileri. Bir Mahmut Dikerdem: Yıllarca büyükelçilik yapmış, barıştan yana bir diplomat... Bir Orhan Apaydın: Yüzyılı aşkın bir gelenegeli olan İstanbul-Barosu'nun Başkanı. Binlerce avukatın oylarıyla seçilmiş... Bir Erdal Atabek: Tüm Türkiye doktorlarının örgütü Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi'nin, Başkanı... Bir Melih Tümer: Şişli Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı... Bir Nedim Tarhan: 2,5 milyon üretici köylünün üyesi olduğu KÖY-KOOP'un Genel Başkanı.

Ya yargılananlar kimler? Davayı açan savcı, silah kaçakçılırlarıyla, yertürlü yuvasının "babalarıyla" yakın ilişkisi olan, kontr-gerillanın karlınlı albayı Süleyman Takkeci. DİSK davasında sendikacılara idam isteyen Mafya'nın bu adamı dünya kamuoyuna kadar yansıyan tepkilerle öylesine aşındı ki, cunta da kendisini bu uğursuz görevden geri çekmek

zorunda kaldı. Şimdi Takkeci'nin hazırladığı iddianameyi, Takkeci'nin yardımcı olan "sivil savcı" Mustafa Gül imzalamış... Mahkemede okuyor.

Barış yanlılarına 30 yıl ağır hapis cezası isteyen iddianame, ancak onu hazırlayanların düşünce perianlığını ortaya koyar nitelikte. İddiaya bakın: Türkiye Barış Komitesi "Dünyanın hür ve demokratik düzenini (Savcı burada bir de parantez açıp "Batı Dünyası" demiş) yıkmayı amaçlıyor" muş! Aşağı kurtarmıyor! Sonra, "Türkiye'nin hür ve demokratik batı dünyasının güvenliği ile ilgili anlaşma ve ittifaklarını yıkmak" istiyormuş... Kimin güvenliği? Rapor gizlemiyor: Türkiye'nin değil, "Hür ve demokratik Batı dünyası" dediği emperyalizmin...

Bilinildiği gibi, Türkiye Barış Komitesi, Dünya Barış Komitesi'nin üyesidir. Ve Dünya Barış Komitesi de, Birleşmiş Milletler düzeyinde "danışma kuruluşu" statüsünde olan, devletlerarası saygınlığı kabul edilmiş bir kuruluştur. Dünyanın dört bir yarındaki barış komitelerini birleştirir. Bu komitelerde din adamlarından komünistlere kadar çeşitli dünya görüşlerine ve politik tutuma sahip

Gelen gideni aratacak

Zeki TIRELİ

İMF-TUSİAD ikilisinin 24 Ocak programı "Kastelli şoku"nu yediğinde, TKP'nin Sesi radyosu "Cunta, halkın tepkisini sındırme için her yola başvuracaktır. Suçu kişilerin, şu ya da bu bakanın üstüne atarak işin içinden sıyrılmanın yollarını araştırıyordur. Belki de bir ya da birkaç bakanı görevliyecektir. Bundan başka yapacak hiçbir şey yoktur" dedi. (25 Haziran günü yorumdan).

Öyle de oldu. 24 Ocak'cı cunta anılsanlı Özali götürdü, yerine başka bir 24 Ocak'cıyı, Kafaçoğlu'nu getirdi. İMF'yi gücendirmemek için de, Türkülüşü pasaportunda başka bir yerinden belli olmayan Pasinler adlı bir emperyalizm ajanını da devlet bakanı yaptı.

"Üikeyli İstikrarı kavuşturacağız" diye demokratik hak ve özgürlükleri yok eden, üstelik yeni anayasaya açık diktatörlüğü kalıcılaştırmaya çalışan cunta, kendil atamadı hükümetinde bile istikrar kuramamış. Bu, son yedi ayda yapılan ikinci hükümet değişikliği. Bunu yenileri izleyecektir. Çünkü gelen gideni aratacak niteliktedir. Ekonomik bunalmı durmaksızın derinleşiyor. Uluslararası koşullar durmaksızın gerinleşiyor. Cunta ve rejimi bir yandan iç sosyoekonomik, sosyopolitik koşulların, bir yandan ABD emperyalizminin baskıları arasında sıkıştıca sıkışıyor. Careyl halkı daha da sıkıştırmakta arıyor.

Bu yolun sonu yoktur. Kafaçoğlu beki batan birkaç tekelci patronu kurtarabilir, ama ekonomiyi batmaktan kurtaramaz. Hükümetteki değişikliğin ölümü sonuçlar getirebileceği yolunda kamuoyuna boş hayaller aşılayan kimi liberal yazarlar, korktukları "sosyal patlamaları" böyle önyemeyebilir. Atılımın geçen sayısında dediğimiz gibi, "Cunta yıkılmadan, İMF, NATO boyunduruğu kırılmadan ekonomide hiçbir şey düzelmez".

Cunta militarist polis devletini kurmalaştırma yolunda, ekonomide atıdıştırmek zorunda kaldıysa, bu her şeyden önce, onun daha da zayıfladığını gösteriyor. Onu tozletmek, boylu boyunca yere sermek için tüm 24 Ocak kurbanlarını cuntanın anayasasına karşı birleştirmek, günün görevi budur.

kişiler vardır. Bunlar dünya barışı için el birliği ile çalışırlar.

İddianame bu uluslararası kuruluşu "Sovyetler Birliği'nin uydusu" olarak göstermeye kalkıyor. Türkiye Barış Komitesi de, aynı mantıkla, Sovyetler Birliği ve Türkiye Komünist Partisi'nin yan örgütü olmakla suçlanıyor. Nereye dayandırıyorlar bu "bağı"? Her halde Sovyetler Birliği'nin ve TKP'nin de ardıcıl biçimde olması savunulamaz!.. Savaş karşı olmalarına!.. Bu mantık, barışı, insanın yaşama hakkını savunan her insanı, ►Arkası 7. sayfada

TKP DAVALARI

TKP yaşıyor, savaşıyor!

Ankara'da, Gölcük'te, Adana'da TKP'ne karşı açılan davalar sürüyor. Yüzlerce yurtsever, insanlık dışı işkenceler sonucu alınan ifadeleri TKP'ne üye olmakla suçlanıyor. Bir yılı aşkın bir süredir zindanlarda çürütülüyor.

Saçı-gerici askersel diktatörlüğün bu saldırısı hiç de şaşırtıcı değildir. Bu saldırı, yeni de değildir. 60 yıldır, burjuvazinin değişik erkleri, ne zaman işçi sınıfına, emekçilere, demokrasile karşı saldırıya geçmişlerse, en başta TKP'ne saldırmışlar, onu önderinde en büyük engel olarak görmüşlerdir. Çünkü TKP, işçi sınıfının, emekçilerin çıkarlarını ardıcıl olarak savunan, gerçek bir demokrasî için savaşıyor.

Egemen sınıfların partimize karşı kabaca saldırısı, katmerlidir. TKP'ni onlar yasakladılar. 60 yıldır da "gizli çalışıyor" diye TKP'ni suçlayan, bu suçlamayı hemen her iki yılda bir barbarca saldırılara kol-kola yürüten yine onlardır.

Bu yaşığın, amacı, en başta işçi sınıfını, emekçileri bölmek, başsız bırakmak, sömürüye karşı savaşıya zayıf düşürmektir. Egemen güçler, TKP'nin ulusal niteliğini gizliyorlar. Onu sanki ulusal çıkarlara aykırı bir kuruluşmuş gibi gösterdikten sonra, saldırılarını öteki demokratik kuruluşlara, sendikalara, meslek örgütlerine yöneltirler. Türkiye Barış Komitesi, DİŞK ve KÖY-KOOP davalarında da yapılan budur. Bugün bu saldırılar CHP'ni bile hedef alabiliyor.

Egemen sınıflar, TKP'ni yasaklayarak tüm emekçilerin karşısına ötekiler, aşılmaz sandıkları bu duvarın yakın geçmişte çatlaması karşısında, şimdi bu yaşığın anayasaya geçirmeye katkılıyorlar. Aldıkları, "belki başka anayasalar böyle yasaklamıyor ama..." derken, dünyada komünizmi anayasaya yasaklayan ilk ülke olduklarını itiraf etmek zorunda kalıyor. Bu, aynı zamanda, asalak burjuvazinin gittikçe artan caresizliğinin, barutunun gittikçe tükenmekte olduğunu da açık itirafıdır.

Egemen sınıf, ta baştan komünizmi "yasaklayarak" kaçak dödüştü. Sonra "TKP çökertildi" diye utku çığırları atıyor (Tercüman, 24 Ağustos 1981). Ama kendi yazdıkları mürrekkebi yine kendileri yapıyorlar. Aradan daha onbir ay geçmeden ilicak, "Özal'ı TKP yitirdi" diye yazıyor (Tercüman, 15 Temmuz 1982). Bu, bugüne dek asalak burjuvazinin attığı utku çığırlığının en kısa sürendir. Kuşkusuz, TKP kendi sücünü abartmıyor. Ama onlar, TKP'ni çökertmeyi gerçekten başarılabilselerdi, aradan bunca yıl geçtikten sonra "komünizm yasağı"nın bir de anayasasına geçirmek zorunda kalırlar mıydı?

Asalak burjuvazi, akıntıya kürek çe-

liyor. Nasıl fabrika bacalarını yok edemezlerse, TKP'ni de yok edemezler. Çünkü işçi sınıfı, her toplumdaki büyüyen, gelişen tek sınıftır. Komünist Partisi, bu sınıfın ürünüdür. Onunla etle tırnak gibi kopmazsına bağlıdır. Komünist Partisi, hem insanlığın geleceği olan bu sınıfın ülkülerini temsil ediyor, hem de ulusun tüm ilerici değerlerini savunuyor. Sonra dünü bugüne bağlıyor: Geçmişte değerli olan ne varsa, onun gerçek mirası komünistlerdir.

Cuntacı generaller, aylarca terörizmin ardında TKP'nin olduğu yolunu kanıtlamaya çalışıyor. Bunun için barbarca işkenceler yaptılar. Ama tutturamadılar, iddianamede "TKP'nin terörist bir örgüt olmadığını" yazmak zorunda kaldılar. TKP davalarının iddianamelerinde TKP'nin politikasına ilişkin tek bir suçlama yoktur. Buna karşılık cuntacı generallerin savcılar, DİŞK ve Türkiye Barış Komitesi davalarının iddianamelerinde de TKP'ni politik olarak suçlamaya katkılıyorlar. Taktikleri açıktır: TKP davalarında politik savunma yapmayı engellemek, buna karşılık TKP'nin kendisini savunma olanağı bulunma-

Faşist bir belgi:

"Türkler defolsun"!

Federal Almanya'da yabancı düşmanlığı bir süredir gemi ilyca azıya aldı. Özellikle Türkiye'li yurttaşlarımız karşı saldırılar hızlandı. Duvarlara "Türkler Defolsun!" belgileri yazılıyor.

Türklerle karşı bu saldırıları kimler düzenliyor? Başta kısa adı NPD olan neo-nazi partisi ve öteki nazi yanlısı gruplar. Sonra Franz Joseph Strauss'un başını çektiği Hristiyan Sosyal Birlik ve Hristiyan Demokrat Parti şefleri.

"Peki, "Türkler Defolsun!" diye kıyameti koparanların Türkiye'li dostları, onların en yakın işbirlikçileri kimler? Türkiye'deki faşist MHP elebaşları ve onların yurtdışındaki uzantıları... Örneğin, 1971 yılında, o zamanlar NPD'nin başı olan Adolf von Thadden, Alparslan Türkeş'e yazdığı mektupta şöyle diyordu: "Mektuplarınızı büyük bir memnuniyete alıyorum. Benim ve partimin çalışmalarına verdığınız büyük değerden ötürü size teşekkür ederim. Nasyonal Demokrat Parti ile Milliyetçi Hareket Partisi'nin yaşıyacağı temel ilkelere vardır. Biz öybirliğiyle gençlik örgütlerimizin birbirlirlerini ziyaret etmeleri kararını aldık. Siz de, benim özel konuşum olma lütfunda bulunmaz mısınız?"

Yine "Türkler Defolsun!" diye avazı çıktığı kadar bağırın bir başka azılı gerici: Strauss. Günlerden 28

yan davalarda TKP'ni ve öteki demokratik kuruluşları karalamak. Onlar bu yoldan en büyük korkularını, komünistlerle diğer demokratik güçlerin eylem birliğinin gerçekleşmesini önlemek istiyorlar.

Burjuvazi, bu davalarda gerçekleri halıktan gizlemeye çalışıyor. Nedir ki, TKP üyesi diye tutuklanan yurtseverlerin sesini kısamayacaklardır. Onlar, hem işkenceleri, cuntanın barbarca yöntemlerini sergileyecek, hem de TKP'nin politikasını, ne istediğini kamuoyuna duyurmanın yollarını bulacaklardır. TKP ne istiyor, ne için savaşıyor? Halkımız bunu bir kez daha yurtseverlerin ağızından, yargılama salonlarından duyacaktır. Sanık külsülden, bu bozuk düzeni sorguya çeken yurtseverlerin kürsüsü durumuna dönüştürmesini kimse önleyemeyecektir.

Bu aynı zamanda, öteki davalarda da gerçeklerin ortaya çıkmasına, cuntanın çok yönlü anti-komünist saldırısını bozmayla yardımcı olacaktır.

"Çökerttik!" dedikleri TKP'nin yaşadığını, savaştığını, politikasını ilerici, demokrat, yurtsever güçlere mahmud olduğunu mahkeme kürsülerinde de görecektirler. İçerdeki komünistin, yurtseverin dayanışması, zincirleme güce güç katacak, cuntaya önemli bir darbe indirecektir.

Nisan 1978. Strauss ile Türkeş Münih'te görüştüler. Bu görüşmeden sonra Hristiyan Sosyal Birlik'in basın sözcüsü Rosenberg şunları söyledi: "MHP'ni her bakımdan destekliyoruz. Parasal bakımdan da destekliyoruz".

Hristiyan Demokrat Parti'den Heinz Eckart Kannapın. Eski azılı bir nazi. Bir yandan "Türkler Defolsun!" diye bağırıyor, öte yandan faşist Türk Federasyonu'nun başları Serdar Çelebi ile Ali Batman'a Hessen eyaletinde oturma izni çıkartıyor.

Faşist Enver Altaylı'nın Türkeş'e yazdığı 24 Haziran 1976 günlü mektupta: "Doktor Kannapın Federal Alman güvenlik kuruluşları nezdinde bizleri himaye etmektedir".

Su İbret verici duruma bakınız: Nazi artığı, bir yandan "Türkler Defolsun!" diye bar bar bağırıyor, öte yandan MHP'ileri koruyor.

İsmini Federal Almanya'da faşist MHP elebaşlarının demagogilerine aidiyan yurttaşlarımızın önünde bu düpedüz ihanet karşısında bir tek seçenecek kalıyor: Faşist Türk Federasyonu'ndaki, İslam Kültür Merkezi'ndeki faşist elebaşlara bugüne dek verdikleri desteği geri çekmek. Bir avuç NPD ve CIA işbirlikçisini keskinkeş yalıtılmak.

Federal Almanya'daki Türkiye'li faşistlerin bu açık ihanetini sergilemede, ilerici kuruluşlara somut, önemli görevler düşüyor!

İşçi düşmanı anayasa

Mehmet YAVUZ

İşe grevleri yasaklayarak, sendikaları kapatarak, sendika militan ve yöneticilerini tutuklatarak başlayan gerici cuntta, böylece kendisine yarattığı "dikensiz gül bahçesinde" iki yılda işçi düşmanı bir anayasa hazırlama olanağı buldu. Sendikal hakları 1961'den, hatta 1947'den daha geriye götüren bir anayasa dayattı.

Anayasaya sendika çevrelerinden tepkiler yükseldi: Türk-İş İcra Kurulu, "Bu anayasa ile sağlıklı demokrasi olmaz. Toplu sözleşme kaldırılıyor, sendikalar çember içine alınıyor". dedi. Türk-İş Genel Başkanı Ş.Yılmaz, bunun "Çalışanlar aleyhine bir anayasa tasarısı" olduğunu söyledi. TGS Genel Başkanı N.Gürel anayasayı "İşverenlerden yana bir hükümet programı" olarak nitelidi. MSP yanısıra Hak-İş Genel Başkanı N. Celik, "İşverenler nihayet emellerine ulaştı. Lokavtlı hiçbir ülkede yasal hak olarak tanınmamıştır" dedi. Cuntanın kendi elleriyle Danışma Meclisi'ne soktuğu sendikacı M.Alpdündar bile "Bu anayasa taslağı işverenlerin ayıbıdır" diyerek cuntanın hazırladığı anayasaya karşı çıkıyor.

Daha şimdiden bu karşı çıkışlar, DİSK ve ona bağlı sendikalar yöneticilerinden Türk-İş tepe yönetimine, Türk-İş içinde "Sosyal Demokrat" diye adlandırılanlardan Hak-İş'e kadar uzanan çok geniş bir yelpaze oluşturuyorlar. Tüm bu olumlu çıkışlar, işçilerin ezici çoğunluğunun bu anayasayı kendi çıkarlarına aykırı bulduğunu gösteriyor. İşçi sınıfı zorbalığı karşı hakların yalnız demeclerle değil aynı zamanda eylemlerle alındığını kendi deneyimlerinden biliyor. 1947'den bu yana sendikalarda verdiği hak alma savaşımından biliyor. Yaptığı direnişlerden, grevlerden biliyor. Sendikal özgürlükleri korumak için DİSK'li, Türk-İş'li işçilerin ayımsız katıldıkları 15-16 Haziran direnişinden biliyor.

Türk-İş'in son 12. Kongresinde alınmış "1961 Anayasasındaki hakları savunma" kararı var. İşçiler biliyorlar ki, Türk-İş için tek seçeneğin var: Cunta anayasasının tümüne aktif olarak karşı çıkmak. Yol-İş Genel Başkanı M.Sarac, "İşveren sendikası raporunun anayasa haline getirilmemesi için, başta Türk-İş olmak üzere tüm sendikalara çok ciddi görev ve sorumluluk düşüyor" dedi. İşçiler biliyorlar ki, birlikte kuvvet doğar. Bu anayasaya karşı çıkarken Türk-İş'e düşen en yatkın görevlerden birisi de DİSK'le dayanışmadır. DİSK'li tutukuların salıverilmesini, DİSK'in açılışını istemekdir.

İşçiler tüm çalışanlara sınırsız grev hakkı, genel grev, dayanışma grevi, toplu sözleşme ve özgür sendikalarda örgütlenme hakkı istiyor. Lokavtin yasaklanmasını istiyor. Yalnız işçilerin değil tüm halkın genel demokratik hakları için savaşımı bu sendikal savaşına bağlıyor. Bu doğrultuda, DİSK'li, Türk-İş'li, Hak-İş'li, sendikali-sendikaksız tüm işçilerin eylem birliği, cuntta anayasasına dar demekte önemli bir silah olacaktır. Bu eylem birliği aynı zamanda işçi sınıfının gönüllü sendikal birliği yolunda atılmış önemli bir adım olacaktır.

Cuntanın iki yıl süren zulmü işçi sınıfına DGM direnişlerini, faşizme karşı uyarı direnişlerini, 23-24 Temmuz 1980 genel direnişlerini unutturamadı. İşçiler; cuntaya ve onun baskıcı anayasasına muhalefet, yığınların aktif eylemine, tüm demokrasi güçlerinin birleşik eylemine dönüşürse, bu anayasanın geril çevrilebileceğinin bilincine varıyorlar.

Cunta anayasası ile:

- Tüm işçi hakları patronların ve hükümetlerin insafına bırakılıyor.
- 1961 Anayasasındaki "Çalışanların insan haysiyetine uygun bir yaşayış seviyesi için elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri" hakkı kaldırılıyor.
- Toplu sözleşmeyle elde edilebilecek haklar yasa ile sınırlanıyor. Ücret gibi konular dışındaki haklar toplu sözleşmelere konamayacak.
- Yüksek Hakem Kurulu anayasal bir kuruluş olarak kaheleştiriliyor. Sözleşmelerde son söz YHK'na bırakılıyor.
- Bölgelere göre asgari ücret yöntemi geri getiriliyor. Ayrıca iş-kollarında da asgari ücret farklı olacak.
- Küçük işletmelerde çalışan işçilerin tüm hakları ellerinden alınıyor.
- Lokavt denen insanlık suçu anayasal bir "hak" oluyor.
- Grevler yapılamaz duruma getiriliyor.
- İşyerinde sendikal çalışmanın önüne engeller getiriliyor.
- Sendikalar burjuva devletinin mali ve yönetsel denetimi altına sokuluyor.

Artan olanaklar

►Başı 2. sayfada

alaya alan bir üslup, bu lıymserliğı de yansıtaacaktır. Uzun uzun kafa patlatmaya gerek yok. Hak kendisi şimdiden bincere anayasa esprisini, deyim bulacaktır. Bizim görevimiz bu popöler sözleri anında sapayıp, yaygınlaştırmak, gerekiyorsa geliştirmek. Cuntaya özgürce hayır denilecek bir ortamı halk ancak kendisi elde edebilir. Bunun için adım adım yığın eylemini yükseltmek gerekiyor. Parti çalışmasını, faaliyetini de böyle. Serüvene yer yok. Ama rizikoöz teşkil-kesiz savaş da olmaz! Göğüsleyeceğiz! Eylem biçimimiz nedir? Nasıl saptayacağız? Özgürlüktektir: Bizim eylem biçimlerimiz, yığınlarla varmanın yolları belirler. Savaşımın öznesi yığınlardı. Görevimiz onların savaşımına yardımcı olmak, onlara yol göstermek için onlarla bağ kurmaktır. Eylemimiz bu devrimci bağı kurmaya yöneliktir. Diyalog mu, bildiri mi, katıldığımız bir direniş yoksa miting mi, günün koşullarında olanaklı yollar hangisiyse, eylem biçimimiz de ona göre olacaktır.

Referandum yığınların legal bir eylemi olacaktır. Sorun bunu devrimci bir eylem yapabilmektir. Bunun için yığınları, demokrasi güçlerini bugünden her legal olanağı kullanmaya, bu olanakları referandum gününe doğru, adım adım artırmak için seferber olmaya yönelmeliyiz. Onları legal-ilegal her araçla uyarmalıyız: Eğer bugün bu olanağı gerektirdiği gibi kullanmazsanız, gelecekte hiç bir legal olanağınız olmayacaktır!

Şimdi seçimlerde ve "sol"umuzda yer alan tüm demokrasi güçlerine somut bir eylem birliği için daha yapıcı yaklaşma olanağına sahibiz. Burjuva demokrasisini yeterli gören herkesle en azından referandum aşkımına kadar birlikte yürüyebiliriz. Onları oraya yürütebiliriz. Cuntanın yıkılmasının zorunluluğunu kavrayan ama hâlâ gidecek ve gelecek rejimlerin niteliğini açıklamaktan ve "tek yol devrimdir" demekten öte, somut bir savaşım önermelerine, biz şimdiden somut olarak bu anayasa oylamasında "hayır" diyerek, cuntaya ağır bir darbe indirmek için birleşmeyi öneririz. Eğer bu güçler gerçekten cuntanın yıkılmasından yanaysalar bu amaç için eylem birliği yapacaklardır.

Partimizin politikası, kadrolarımızın savaşımı yığınlara ötekil demokrasi güçlerine güc verecektir. TKP anayasa savaşımından alınıp ak ve daha güçlü çıkacaktır.

**TKP'nin Sesi'ne kulak ver!
Cuntanın sansürünü kuralım,
gerçekleri yayalım!**

Cuntasız cunta yönetimi...

►Baş 1. sayfada

laştırıyor. Bu Amerikan mandacılarının anayasasıdır... İşbirlikçi tekel-lerin, holdinglerin anayasasıdır...

Zamanı değerlendirmek

12 Eylülcül anayasa, işçinin yoksul köylünün, küçük üreticinin, orta katmanların, küçük ve orta sermaye sahiplerinin, kıscası ulusun ezici çoğunluğunun çıkarlarına ters düşüyor. Böyle bir anayasa! cunta referandumdan geçebilir mi? Demokrasili, hukuk devletini savunanlar bir an önce birlikte, örgütlü, en aktif bir savaşım için girmelirse, elbette geçilir... Baskı-zorbalık olanağı onda. Demokrasî güçleri uyanık ve uyarıcı olmaksa, biraz geri çekilmek, biraz manevra yapmakla halkın bir kesimini aldatma olanağı, yine onda...

Ama "1961 Anayasasının yırtılmasına Hayır!" sesleri daha şimdiden her yerden yükseliyor. Hatta cuntanın kendi Danışma Meclisinde bile yankılanıyor. Demek cunta kendi referandumunda yenilebilir. TKP'da 1981 Aralığında, MK Bİldirisinde bu güçlere işaret etmiş, onları desteklemiştir. Olgular bu politikanın doğruluğunu gösteriyor.

Egemen sınıfın hareket birliği ise giderek görece zayıflıyor: Kimi AP çevreleri (bunlar anayasanın halk düşmanı özüne karşı çıkıyorlar gerçi, ama) örneğin Cumhurbaşkanlığına Evren'in seçimsiz getirilmesini eleştiriyorlar. Onların derdi, cuntanın Evren'eyle erkini sürdürüp meydanı AP'ne boşaltmaması... Cuntaya gelince; Evren Erdek'te anayasanın anti-demokratik özüne sahip çıktı: Ama aynı zamanda da "Bu anayasa daha

MGK'nden geçmedi" demagojisiyle, arkasında manevra alanı bırakmaya çalıştı. Böylesi büyük tepki karşısında şimdiki anayasa taslağını "bu olmadı" diye geri çekip referandumu ertelemeye kalkışmaları olasılığı da var. Cuntanın da, AP'nin de ortak yanları, halıktan duydukları korku. İkisi de sorumluluğu omuzlarından atmaya çalışıyorlar; çelişkileri büyüyor. Egemen sınıfın daha liberal kesimlerine gelince, onlar da, "Çok sıkımayalım, sonra sosyal patlama olur" diyorlar.

Referandum, ne kadar anti-demokratik koşullarda yapılırsa yapılsın, cunta istese de, istemesede sınırlı olanaklar açılıyor. Profesör Soysal, Milliyet'te "Bugünden Kasım ayına kadar uzanan zamanı iyi değerlendirmek gerek" diye yazdı. Bugünkü olanakları değerlendirmek, referandumda cuntayı yenemezsek, yarın bu olanaklar yoku olacak. Demokrasiye geçmek bir yana, bugünden de gerileye adım atılacak. Nitekim Evren Erdek'te, "Halk anayasayı kabul etsin. Ondan sonra artık itiraz yok" diyor!.. Sınırlı legal olanakları şimdiden sonuna kadar değerlendirmek ve onları genişletmek için savaşım vermek gerek.

Gençlere, tavuklulara, yurt dışındaki işçilere oy hakkı için savaşım!.. Genel af için, MHP dışında partileri, sendikaları, örgütleri özgürlük için, söz, toplantı, gösteri özgürlüğü için savaşım!.. HALKIN SERBESTÇE HAYIR DİYE BİLME ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN SAVAŞIM!..

Artık salt demeçler vermekle yetinilemez. Oluşan geniş muhalefet "12 EYLÜLCÜ ANAYASAYA HAYIR!" belgisi etrafında gücünü birleştirmelidir.

kısa... kısa...

■"Resmî Gazete"nin 25 Temmuz 1982 günlü sayısında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dünya Bankası arasında imzalanan antlaşmanın metni yayımlandı. Buna göre, Dünya Bankası, verdiği 304 milyon dolarlık kredi için, Türkiye'nin tüm kamu mallarına ipotek koyabilecek! Merkez Bankası'nın altın ve döviz varlığı da içinde olmak üzere, tüm devlet daireleri, Kamu İktisadî Teşebbüsleri ipotek altına alınıyor!

■ABD'li Senatörler Zablocki, Solarz, McCluskey, Tower "generallerin yeni anayasa tasarisini memnuniyetle karşıladık. Bu anayasa ABD'nin Türkiye'ye daha çok silah satmasına destek olacak" dediler.

■NATO Başkomutanı General Rodgers'in ardından, NATO Güney Avrupa Müttelik Kuvvetleri Başkomutanı Oramiral William Crowe Türkiye'ye geldi. Malatya Erhaç'daki, Erzurum'daki Honest John adı verilen nükleer başlıklı füzeleerin yerleştirildiği bu ABD üsleri, Van ve Kars hava alanlarını denetledi. TRT'de Amiral Crowe'un gezisi "turistik bir gezi" olarak verildi.

■Van hava alanının pistleri, B-52 bombardıman uçaklarının inip kalkabileceği biçimde 2600 metreden 2750 metreye uzatılıyor. Bu hava alanı, 10 Mayıs'tan bu yana tüm sivil uçuşlara kapatıldı.

■Amerikan "New York Times" gazetesinde askersel yorumcu D. Middleton şöyle yazıyor: "Türkiye toprakları, her zaman Sovyetler Birliği'ne, öteki sosyalist ülkelerle karşı, NATO'nun bir sıçrama tahtasıdır. Şimdi bu topraklar, kullanılan alanı Yakındoğu bölgesine de uzanan bir sıçrama tahtası durumuna getiriliyor"

Sihahlı yeni-sömürgecilik

►Baş 3. sayfada

Filistin Kurtuluş Hareketine karşı düzenlenen sayısız cezalandırma seferleri. Ve son olarak İsrail-ABD ortaklığının, petrol bölgesi Ortadoğu'nun haritasına bomba ve kanla yenen çizmek, Filistin Kurtuluş Hareketini ezmek üzere Lübnan'a düzenlediği barbarca saldırı...

Tüm bunların bir tek anlamı vardır: Sihahlı yeni-sömürgecilik... Bu, artık siyasal bağımsızlığına kavuşmuş, ama ekonomik bağımsızlık, geri kalkıştıkları kurtulmak için yeni-sömürgeçliğe karşı savaşım veren gelişmekte olan ülkelerle karşı açık bir terör politikasıdır. Eski tip sömürgeçliğin. ekonomi dışı zor kullanma, siahlı zorbalık yöntemlerinin, yeniden uygulanmaya konmasıdır. Eisenhower doktrininin, 1950'lerin politikasının canlanmasıdır.

TBK davası

►Baş 4. sayfada

her kuruluşu "Sovyet uyudusu" kabul eden mantıkları. Geriye ne kalıyor? Silah tekelileri ve bir avuç millitaristten başka...

Savcı İdolanemesinde barışın "mukaddes" olduğunu, sözümlüne kabul ediyor. Ama aynı anda da "Helsinki Konferansı Sonuç Belgesini", yani altındaki Türkiye Cumhuriyeti'nin imzalı bulunan barış ve yumuşama

"Sovyet tehlikesi", "uluslararası terörizm" gibi kılıflar arasında bağımsız ülkelerin ulusal kaynaklarını, siahlı tehdit ve zorbalıkla yok pahasına kapatma girişimidir. Onların topraklarını, "Çevik Kuvvet" adlı, ABD yeni-sömürgeç vurucu güçlerine acmalarına zorlamaktır.

Dünyanın her hangi bir köşesindeki, hele bölgemizdeki böylesi cezalandırma ve gözdağı girişimleri ülkemiz, halkımız için de bir tehdittir, gözdağıdır.

Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşı vererek kurulmuş, bugün yeni-sömürgeçliğin bir hedefi durumuna gelmiş Türkiye Cumhuriyeti'nin yeri, "siahlı yeni-sömürgeçliğin" safı olmayaz. Ulusal çıkarlarımız, barışın çıkarları, ABD'nin başını çektiği ve bizim gibi gelişmekte olan ülkelerle yönelik bu siahlı zorbalığa, terörizme karşı savaşımların saflarında yer almamız gerektiriyor. İşçi sınıfımızın dış politikası budur.

belgisi" kamuoyuna tanıttığı gerekçesiyle Barış Komitesini suçluyor.

Ve savcı, İncinın yaşam hakkının kutsallığı için, barış için çaba gösteren bu insanları, "İllegal terör örgütü" kurmakla suçluyor!.. Sorumsuzluğun bu kadarına ne denebilir? Savcıya göre, Barış Komitesi yöneticileri "Türkiye'nin dış ülkelerdeki saygınlığını zedelemişler"!. Ülkemizin saygınlığını gerçekten zedeleyen kim? Savaş kıskırtıcısı Reagan'ın dayatmalarına yorum eğer cunta değil mi? ABD'nin İsrail'e desteğini Bir-

leşmiş Milletler'de kinamaktan kaçınan ABD'li daritirim korkusu ile İsrail'e diplomatik ilişkilerini kesmeyen cunta değil mi?

Hepsinden önemlisi: Türkiye'nin saygınlığını asil ayaklar altına alan, bu davanın kendisi değil mi? Dünyanın neresinde Barış Komitesi yasaklanıyor? Yöneticileri zindanlara atılıyor? 30 yıl hapis istemi ile yargılanıyor?

Bu dava ile cunta hem ulusa, hem insanlığa karşı suç işlemektedir. İnsanlık suçu işlemektedir.

MİLİTANLARDAN

Makinalıkar yığınlardan korksun

İki yıl önce 22 Temmuz 1980 günü, Kemal Türkler'in öldürüldüğü haberini saat 10'a doğru aldık. Hepimizden hemen üstünde birleştiği kanı, bu iş faşistlerin yaptığı, arkalarında da en gerici tekelci patronların olduğu oldu. Öfke ve üzüntümüz, iş bırakma şeklinde dile geldi... Sıkıyönetim, fabrikaların çevresindeki tankları, başkaları artırdı. Ama sökmedi, 24 Temmuz günü, işçiler, emekçiler, demokratlar, Merter'e, DİSK Genel Merkezinin önüne aktı. Türkler'in cenazesinin önünden geçerek, bu sendika önderine şükranlarını; faşistlere hincini dile getirdi... O gün, fabrikaya, yalnız İstanbul'da değil, tüm Türkiye'de işçilerin, memurların, emekçilerin de iş bıraktıkları haberleri geldi. 25 Temmuz günü yapılan cenaze töreninde ise DİSK'li, Türk-İş'li tüm fabrikalardan işçiler otuk otuk boşandı. Sıkıyönetim, "cenazeye 2-3 bin kişinin katılmasına izin verilirim" demişti, cenaze törenine 2-3 yüzbin kişi katıldı! Sıkıyönetimin Aksaray meydanının dört bir yanına kurduğu makinalılar, yığıldığı zirhli araçlar, namlusuna kurşun sürülmüş silahlar, emekçilerin faşistlere karşı yürümlerini engelleyemedi. Anadolu'nun dört bir yanından gelen işçi kâfileleri, İstanbul'un girişlerinde kurulumuş barikatların önünde binlerce kişilik yığınlar oluşturmuşlar. Her bir barikatın önünün ayrı bir miltige döndüğünü gören sıkıyönetim barikatları çökmek zorunda kalmış. Türkiye işçi sınıfının yüzbinlerce temsilcisi, Türkler'in cenazesinde bir araya geldiler. DİSK Genel Başkanı Baştuğ, yaptığı konuşmada, Türkler'in savaşım yolunu bırakmayacağına bütün işçiler adına söz verdi. TLP Genel Başkanı Behice Boran'dan, Türk-İş Genel Başkanına kadar, işçi örgütü yöneticileri, demokratların hepsi oradaydı.

Bugün durum daha beter, tepemizde cuntla var, bütün örgütleri kapatılmış durumda. Ama cuntaya karşı biraraya gelmek yine mümkün. 25 Temmuzda sıkıyönetimin barikatlarını aşip biraraya gelen işçilerin, demokratların bugün de cuntanın baskısına karşı birleşebileceklerine yürekten inanıyorum.

Uzel'den bir işçi

Terör sökmedi

Adana Tekel fabrikasında 29 Mayıs 1982 günü yapılan Tek Gıda-İş 1 No'lu şube delegeleri seçimleri, tüm gerici faşist oyunlarına karşın ilerici-devrimcilerin istisnai büyük çoğunlukla kazandı. İlericiler 400 karsit oya karşılık 900 oy aldılar. Bu başarı, en ağır gerici-faşist baskılar ve terör ortamında kazanıldı.

Astında bu seçimlerin 6 ay önce, yani Tek Gıda-İş Genel Kurulu öncesi yapılması gerekiyordu. Genel Müdür "İşyeri güvenliği" gibi sudan gerekçelerle seçimleri erteledi. Tekel Müdürü Doğan Sargın fabrikaya MHP'li faşistleri doldurdu. Atevi-Sünni ayırımından yararlanıp baskı ve terör uyguladı. MHP'li Mahmut Türkler ve Bekir isimli faşistler işletme şefliğine, U.O. Kozan'lı, Cahit adlı faşistli tekel emniyet Amirliğine atadı. İlerici işçileri isten atıldılar. İşçilerin birbirleriyle selamlaşması bile yasak edildi. Faşistler kadınları, kızlara sözle ve elle sarkıntılık ediyorlar, şikayet edene disiplin cezası veriliyor.

Bu baskılar işçilerin savaşım azmiyi geriletmedi, tersine bileti. 600 imzalı bir dilekçe ile sıkıyönetime, bakanlığa, Tek Gıda-İş Genel Merkezine başvurdular. Sarkıntılık olaylarından şikayetçi oldular. "Soruşturma yapılacak" diye Sıkıyönetimden bir subay geldi. Kadınları tek tek çekip, "İşin içinde komünistler de var, dilekçe aleyhinize olur" diye tehdit etti. Bir işçi şöyle diyor: "Faşistler bu subayın karısına sarkıntılık etse de karısı kendisine şikayette bulunsa, acaba ona da 'sus sesini çıkarma, işin içinde komünistler var' mı diyecek?" Elbette komünist işçiler tüm işçilerle birlikteydi. Kadın işçilerinizin namusunu iş düşmanı faşistlere karşı korumak için en korkusuzca, en ön sırada savaşanların arasında, onlar vardı.

Tehditler, işçileri yıldıramadı. Sonunda rezil olan faşist kafalı başkanlık müfettişi görevden alındı. Ama baskılar durmadı, arttı. İşçilerin başkanı adayı H.Şişik ve seçim arifesinde de 4 işçi arkadaş gözaltına alındı. Faşistlere, poise yapılan başvurulara karşın serbestçe dolayıp seçim propaganda yapıyorlar, işçileri tehdit ediyor, saldııyorlardı.

Faşistler, baskıya zorbalıkla bir kısım AP'li ve MSP'li işçi arkadaşları da boyun eğdirdiler. Seçimlerde liste hazırlarken türlü hilelere, sahteliğe başvurular. Tüm bunlara karşın seçimde faşistlerin istesi ezildi, ilerici ve devrimci adayların ortak istesi, tüm delegelikleri aldı.

Feridun G., -Adana

Diyarbakır'da cuntla zulmü

Anayasaya hayır

Sendika temsilcisiydim. Şimdi kaçtım. Eski işyerimden arkadaşlarımla tanıştık. Cuntanın işçi düşmanı anayasasına karşı savaşım veriyoruz. Arkadaşlar diğer işçileri, tanıdıklarıyla konuşuyorlar. Anayananın işçi düşmanı, halk düşmanı yüzünü anlatıyorlar...

Cuntanın referandumu demokratik olmayacak: Partiler kapalı, sendikalar çalışmak yasak. Pek çok sendikacıya konuşmak bile yasak. Bunları da anlatıyor arkadaşlar. Buna karşın ismini seçim kütüğüne yazdırmak, oylama günü sandık başına gidip "red" oyu vermek gerektiğini anlatıyorlar. Birkaç arkadaş partinin radyo yayınlarını da dinliyoruz. Öğrendiklerimizi öğretiyoruz... Aydınlarımız gazetecilere, yazarlara, profesörlere de şimdiki büyük sorumluluk düşüyor. Ell kalem tutan insanlar da her türlü olanaaktan yararlanıp halkı "Hayır" demeye çağırmalıdır...

Mehmet K., -İstanbul

TKP'nin Sesine kulak ver!

Hergün saat 5'de 25 m, 11820kHz
Saat 7,9,11,13,17,19'da 31m,
9585 kHz Saat 21, 23,01'de 49 m
6200kHz

Pazar günleri bunlara ek olarak
saat 15'de 31m 9585 kHz

Diyarbakır 5 No'lu ceza ve tutuk evinde 5 tutuklu yakılarak öldürüldü. 18 Mayıs sabahı, 5 tutukluyu baltanıyelere sararak yaktılar. Tutukluların cenazeleri 25 Mayıs günü Urfa, Siverek, Mardin, Hıvan ve Çermik'e gönderildi. Diyarbakır Sıkıyönetim ve cezaevi yetkilileri cinayeti halktan saklayıp örtbas etmek istiyorlar... Bu cezaevinden tahliye olanların büyük çoğunluğunda verem görülyor. Gerecek cezaevinde, gerekse halk arasında bu barbarlıklara karşı derin bir tepki var.

Genco K., -Diyarbakır

"Operasyon"

4 Haziran 1982 günü, Diyarbakır'ın Çermik İlçesinde, Birvaran, Yeniköy, Sinek Köyü, Suznuç, Trendere'de geniş çaplı operasyon uygulandı. Yüzden fazla yurttaş tutuklandı. Köylerde tüm kadın ve erkeklerin üzerlerini, evlerini aradılar. Birvaran'da Hüseyin Aslanca'nın erkekliğine ip bağlayıp köy meydanında gezdirdiler. Eşiyile birlikte kıyasıya dövüldü. Bu insanlık dışı işkenceler köylüde büyük nefret yarattı. Öte yandan yine Çermik'te Lise Müdürü Hacı Özer ve 8 öğretmenin değişik bahanelerle gözaltına alındıklarını duydum.

Hasan D., -Diyarbakır